

[Poul Dam.]

mi- og budgetministeren i EF-kampagnen, og jeg ved godt, at økonomi- og budgetministeren inden for rammen af det, man skulle sige som EF-tilhænger, absolut holdt sig til kendsgerningerne.

Så glæder jeg mig meget over at få at vide, at regeringen ikke består af umennesker. Den slags meddelelser er altid glædelige.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af Poul Dam til handelsministeren:

„Anser ministeren de skete prisstigninger på mejerivarer for rimelige?“

(Spm. nr. 129).

Handelsministeren (Erling Jensen): Hr. Poul Dam spørger mig, om jeg anser de skete prisstigninger på mejerivarer for rimelige. Jeg går ud fra, at hr. Poul Dam mener, om jeg anser de nævnte prisstigninger for rimelige i monopollovens forstand og efter de bestemmelser, der er indeholdt i loven om priser og avancer. Dette betyder, at den del af prisstigningerne, der står i forbindelse med Danmarks deltagelse i EFs landbrugsordninger og med interne danske tilskuds- og afgiftsforhold, ligger uden for, hvad der tilkommer mig at komme ind på ved besvarelsen af hr. Poul Dams spørgsmål.

Tilbage bliver herefter spørgsmålet om mejeriernes produktionsomkostninger og om avanceberegningen gennem de forskellige omsætningsled. Den forbedring af eksportpriserne, der er mulig gjort ved tilslutning til fællesmarkedet, har betydet stigninger på hjemmemarkedet af smørprisen med 1 kr. pr. kg og af osteprisen med 2 kr. 30 øre pr. kg. Prisstigningerne på smør og ost svarer til en forbedring af producentprisen for mælk med godt 14 øre pr. kg. Priserne for konsummælk er dog ikke steget svarende hertil. Med monopoltilsynets godkendelse af de nye mælkepriser er den merbetaling, leverandørerne af konsummælk hidtil har opnået i forhold til leverandørerne af mælk til smør- og ostproduktion, indsnævret. Mejeriernes omkostninger og avance er af monopoltilsynet godkendt på det hidtil gældende niveau.

Noget andet er, at jeg er vidende om, at monopoltilsynet har godkendt, at der ved ansættelsen af de nye priser er tilstræbt en

bedre overensstemmelse end hidtil mellem priser og omkostninger for de enkelte varer. Det har medført, at priserne for sødmælk, skummetmælk og kærnemælk er forhøjet forholdsvis meget, medens priserne for fløde og surmælksprodukter er forhøjet væsentligt mindre eller er holdt uændret. Priserne er herudover forhøjet svarende til forbrugertilskuddets bortfald, som for smør udgør 1 kr. 20 øre pr. kg, for ost godt 1 kr. pr. kg og for sødmælk godt 12 øre pr. l, men det er som allerede nævnt et spørgsmål, som ikke kan indgå i vurderingen af priserne rimelighed efter monopol- og prislovgivningen.

For at sikre, at der ikke sker større forhøjelser end berettiget, og for at medvirke til, at misforståelser i forbindelse med prisændringer bliver rettet, har monopoltilsynet straks iværksat omfattende inspektørundersøgelser i alle dele af landet. Dette er fundet så meget des mere nødvendigt, som kommunernes prisfastsættelser for mælk er ophævet og kontrollen med disse priser overgået til monopoltilsynet. I den kommende tid vil disse undersøgelser blive fortsat og intensiveret.

Poul Dam: Jeg takker handelsministeren for svaret, og jeg glæder mig over, at monopoltilsynet vil intensivere sine undersøgelser på dette område. Hvis man skal tro aviserne, er der jo en meget forskellig praksis rundt omkring i landet med hensyn til detailavancen, og nogle steder synes detailavancerne at være steget ud over det, som lovgivningen tillader.

Det, der herudover ligger mig på sinde, er to spørgsmål. Det ene er, om monopoltilsynet har haft tilstrækkeligt materiale til at vurdere omkostninger og avancer for det rent faktiske mælkeomopol, der findes i Storkøbenhavn. Det kartel, som er dannet efter den såkaldte frigivelse af hele mælkehandelen, er ganske åbenbart helt enerådende med hensyn til prisfastsættelsen. Er det sikkert, at omkostningerne holdes på et rimeligt niveau? Er det sikkert, at avancen er rimelig?

Og endelig ganske kort: synes handelsministeren, det er særlig godt, at man har fået ændret fordelingen af omkostningerne på de forskellige mejerivarer med den følge, at først og fremmest mælkepriserne er steget så stærkt?